

Republika Hrvatska
Općinski sud u Osijeku
Europske avenije 7
31000 Osijek

Poslovni broj: P-753/2023-27

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Osijeku, po sutkinji Kameliji Matijašević, u pravnoj stvari tužitelja Vladimira Vančeka iz Poganovaca, Ulica Kralja Tomislava 11 A, OIB:84498276277, zastupan po punomoćnici Ani Birnbaum, odvjetnici iz Osijeka, protiv tuženice Addiko bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB:14036333877, zastupana po punomoćniku Zlatku Knezoviću, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Knezović i Partneri j.t.d. Zagreb, radi isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 11. lipnja 2026. u nazočnosti tužitelja i njegove punomoćnice, te zamjenice punomoćnika tuženice Ivane Kalkan, odvjetnice iz Osijeka, uz javnu objavu dana 19. lipnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom dio odredbe čl. 2 Ugovora o namjenskom kreditu bez depozita, br. 5140230452-20010420661/2007. koji je dana 20. ožujka 2007. godine potvrđen od strane javnog bilježnika Tatjana Kovačev iz Osijeka, BROJ: OV– 4340/07. sklopljenog između tužitelja VLADIMIR VANČEK iz Poganovaca, Ulica Kralja Tomislava 11 A , OIB:84498276277 i Slavonska banka d.d. Osijek, Kapucinska 29 kao pravni prednik tužene ADDIKO BANK d.d., Zagreb, Slavonske Avenije 6, OIB 14036333877 koja glasi:

„... 19.300,00 CHF (slovima:devetnaesttisućatristotineCHF) po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan korištenja kredita.“

II. Utvrđuje se ništetnom dio odredbe čl. 3. st. 2, 3. i 4. Ugovora o namjenskom kreditu bez depozita, br. 5140230452-20010420661/2007. koji je dana 20. ožujka 2007. godine potvrđen od strane javnog bilježnika Tatjana Kovačev iz Osijeka, BROJ: OV– 4340/07. sklopljenog između tužitelja VLADIMIR VANČEK iz Poganovci, K. Tomislava 11 A, OIB 84498276277 i Slavonska banka d.d. Osijek, Kapucinska 29 kao pravni prednik tužene ADDIKO BANK d.d., Zagreb, Slavonske Avenije 6, OIB 14036333877 koje glase:

„ ... u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 19.300,00 CHF (slovima: devetnaesttisućatristotine CHF)...“

„ ... po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan dospijeca, odnosno na dan plaćanja, ukoliko se plaćanje vrši prije roka dospijeca.“

„ ... po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja.“

III. Nalaže se tuženici ADDIKO BANK d.d., Zagreb, Slavonske Avenije 6, OIB: 14036333877 da tužitelju Vladimiru Vančeku iz Poganovaca, Ulica Kralja Tomislava 11 A, OIB:84498276277, na ime tečajne razlike isplati novčani iznos od 2.939,04 eura (dvijetisućedevetstotridesetdeveteuračetiricenta) uvećano za zateznu kamatu koja teče na svaki pojedini iznos od dospijeća do 31.12.2007. po kamatnoj stopi propisanom čl. 1 Uredbe o visini stope zatezne kamate te nadalje od 01.01.2008. do 31.07.2015. u visini eskontne stope HNB-a koja je vrijedila posljednjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanu za 5 postotnih poena, a od 01.08.2015. na dalje u visini koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1.1.2023. do 29.12.2023. po stopi koja se uračunava za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta uvećanoj za 3 postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate, po stopi zatezne kamate koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, za koje se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, s tim da je referentna stopa kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja europske središnje banke i to:

na iznos od 3,75 EUR od 19.03.2008 do isplate,
na iznos od 8,26 EUR od 01.09.2008 do isplate,
na iznos od 4,85 EUR od 19.10.2008 do isplate,
na iznos od 5,02 EUR od 19.11.2008 do isplate,
na iznos od 0,33 EUR od 18.12.2008 do isplate,

na iznos od 13,87 EUR od 20.01.2009 do isplate,
na iznos od 18,16 EUR od 19.02.2009 do isplate,
na iznos od 16,21 EUR od 03.03.2009 do isplate,
na iznos od 13,89 EUR od 02.04.2009 do isplate,
na iznos od 12,53 EUR od 19.05.2009 do isplate,
na iznos od 11,41 EUR od 04.06.2009 do isplate,
na iznos od 7,06 EUR od 04.07.2009 do isplate,
na iznos od 8,78 EUR od 05.08.2009 do isplate,
na iznos od 8,38 EUR od 19.09.2009 do isplate,
na iznos od 10,99 EUR od 14.10.2009 do isplate,
na iznos od 10,03 EUR od 15.11.2009 do isplate,
na iznos od 9,79 EUR od 16.12.2009 do isplate,

na iznos od 10,61 EUR od 08.01.2010 do isplate,
na iznos od 18,43 EUR od 03.02.2010 do isplate,
na iznos od 15,53 EUR od 05.03.2010 do isplate,
na iznos od 19,87 EUR od 07.04.2010 do isplate,
na iznos od 18,70 EUR od 05.05.2010 do isplate,

na iznos od 20,88 EUR od 09.06.2010 do isplate,
na iznos od 33,26 EUR od 06.07.2010 do isplate,
na iznos od 30,47 EUR od 05.08.2010 do isplate,
na iznos od 40,94 EUR od 07.09.2010 do isplate,
na iznos od 35,42 EUR od 05.10.2010 do isplate,
na iznos od 29,94 EUR od 05.11.2010 do isplate,
na iznos od 45,22 EUR od 15.12.2010 do isplate,

na iznos od 51,71 EUR od 05.01.2011 do isplate,
na iznos od 46,05 EUR od 04.02.2011 do isplate,
na iznos od 46,87 EUR od 05.03.2011 do isplate,
na iznos od 42,81 EUR od 07.04.2011 do isplate,
na iznos od 44,06 EUR od 10.05.2011 do isplate,
na iznos od 57,89 EUR od 08.06.2011 do isplate,
na iznos od 59,83 EUR od 07.07.2011 do isplate,
na iznos od 75,14 EUR od 09.08.2011 do isplate,
na iznos od 69,58 EUR od 09.09.2011 do isplate,
na iznos od 60,92 EUR od 06.10.2011 do isplate,
na iznos od 60,70 EUR od 08.11.2011 do isplate,
na iznos od 59,75 EUR od 06.12.2011 do isplate,

na iznos od 62,90 EUR od 04.01.2012 do isplate,
na iznos od 66,36 EUR od 07.02.2012 do isplate,
na iznos od 66,46 EUR od 07.03.2012 do isplate,
na iznos od 64,29 EUR od 06.04.2012 do isplate,
na iznos od 65,17 EUR od 08.05.2012 do isplate,
na iznos od 66,47 EUR od 06.06.2012 do isplate,
na iznos od 65,07 EUR od 04.07.2012 do isplate,
na iznos od 65,19 EUR od 02.08.2012 do isplate,
na iznos od 63,90 EUR od 04.09.2012 do isplate,
na iznos od 61,51 EUR od 10.10.2012 do isplate,
na iznos od 64,42 EUR od 06.11.2012 do isplate,
na iznos od 65,48 EUR od 05.12.2012 do isplate,

na iznos od 65,06 EUR od 04.01.2013 do isplate,
na iznos od 60,80 EUR od 05.02.2013 do isplate,
na iznos od 63,75 EUR od 06.03.2013 do isplate,
na iznos od 64,42 EUR od 21.04.2013 do isplate,
na iznos od 63,10 EUR od 07.05.2013 do isplate,
na iznos od 59,18 EUR od 09.06.2013 do isplate,
na iznos od 56,75 EUR od 03.07.2013 do isplate,
na iznos od 58,91 EUR od 03.08.2013 do isplate,
na iznos od 60,39 EUR od 05.09.2013 do isplate,
na iznos od 64,19 EUR od 02.10.2013 do isplate,
na iznos od 62,10 EUR od 03.12.2013 do isplate,

na iznos od 63,03 EUR od 03.12.2013 do isplate,

na iznos od 63,80 EUR od 03.01.2014 do isplate,

na iznos od 65,26 EUR od 16.02.2014 do isplate,

na iznos od 66,79 EUR od 04.03.2014 do isplate,

na iznos od 66,40 EUR od 02.04.2014 do isplate, sve u roku od 15 dana.

IV. Utvrđuje se da potraživanje tuženice prema tužitelju istaknuto u prigovoru radi prebijanja u iznosu od 64,02 eura (šezdesetčetirieuradvacenta) ne postoji.

V. Nalaže se tuženici Addiko bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB:14036333877, da tužitelju Vladimiru Vančeku iz Poganovaca, Ulica Kralja Tomislava 11 A, OIB:84498276277, plati prouzročeni parnični trošak u iznosu od 1.706,80 eura (tisućsedamstošesteurasamdesetcenti) sa zateznom kamatom tekućom od dana 19. lipnja 2026. pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

VI. Odbija se preostali zahtjev tužitelja za naknadu troška od 37,60 eura (tridesetsedameurašezdesetcenti) s pripadajućim zateznim kamatama, kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužitelj je protiv tuženice dana 11. lipnja 2023. podnio tužbu radi utvrđenja ništetnim odredbi čl. 2., čl. 3. st. 2., 3. i 4. kojima se isplata kredita veže uz valutnu klauzulu u CHF, te isplate iznosa od 2.874,72 eura po osnovi ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli Ugovora o namjenskom kreditu bez depozita br. 5140230452-20010420661/2007, koji je dana 19.03.2007. sklopio kao korisnik kredita sa pravnom prednicom tužene Slavonskom bankom d.d., potvrđen dana 20.03.2007. po javnom bilježniku Tatjani Kovačev iz Osijeka pod brojem OV-4340/07, prema kojem je mu je prednik tužene kao kreditor odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti od 19.300,00 CHF prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan korištenja kredita, s rokom otplate 7 godina u 84 anuiteta sa početno ugovorenim mjesečnim anuitetom od 274,64 CHF u kunskoj protuvrijednosti obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan dospijeca. Za vrijeme otplate kredita, a radi intervalutarnih promjena u odnosu na valutu kredita – švicarski franak – u više navrata došlo je do porasta tečaja CHF slijedom čega su se početno ugovoreni mjesečni anuiteti povećavali pa je stoga tužitelj tuženici na ime otplate kredita isplatio novčani iznos za oko 2.874,72 EUR / 21.659,57 kn veći od početno ugovorenog. Kako je u kolektivnom sporu pokrenutom od strane tužitelja Potrošač - Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača protiv banaka među kojima je i ovdje tužena, donesena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, Poslovni broj: P-1401/12 od 4. srpnja 2013., potvrđena u tom dijelu presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske (VTSRH), Poslovni broj: PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. kojima se pravomoćno utvrđuju ništetnim i nepoštenim ugovorne odredbe u svim pojedinačnim ugovorima o potrošačkom kreditiranju kojima je ugovorena valuta uz koju je vezana

glavnica švicarski franak, to tužitelj ovom tužbom, s obzirom na ništetnost dijela odredbi čl. 2 i 3. predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu vezanom za valutnu klauzulu CHF, potražuje od tužene novčani iznos koji je pretplatio na ime tečajne razlike, a koji iznos predstavlja razliku između plaćenog iznosa i onoga što je trebao platiti da je kredit ugovoren u kunama, bez vezivanja za valutu CHF. Ovom tužbom tužitelj potražuje pretplaćene iznose isključivo na ime razlike tečaja. Tužitelj je potraživani iznos postavio okvirno u iznosu od 2.874,72 EUR / 21.659,57 kn temeljem preliminarne izračuna te znanih mu podataka, slijedom čega isti predlaže da se u odnosu na utvrđivanje točne visine pretplaćenog iznosa na ime razlike tečaja odredi provođenje financijsko-knjigovodstvenog vještačenja. Da su nišetne i nepoštene predmetne odredbe predmetnog Ugovora o namjenskom kreditu bez depozita, kojima se iznos glavnice veže uz promjenu valute u švicarskim francima, svjedoči presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, Poslovni broj: P-1401/12 od 4. srpnja 2013., potvrđena u tom dijelu presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske (VTSRH), Poslovni broj: PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. (u odnosu na koju je revizija odbijena odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Posl.br.- Rev-221/2018-11 od 03. rujna 2019.), a kojom je pravomoćno utvrđeno da je tužena banka u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima nišetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/13) i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima. Navedenom pravomoćnom presudom donesenom u kolektivnom sporu – presudom Trgovačkog suda u Zagrebu, Poslovni broj: P- 1401/12 od 4. srpnja 2013. riješeno je prethodno pitanje glede ništetnosti odredbi iz ugovora o kreditu koje je tuženik sklapao sa potrošačima u utuženim razdobljima, koristeći u istima nišetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Na pravne učinke gore navedene pravomoćne presude tužitelj se u ovom sporu poziva temeljem odredbe čl. 502.c Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP-a), sukladno kojoj se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502. a stavka 1. ZPP-a (kolektivne tužbe) da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom je slučaju sud vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Odredbom čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 41/14 i 110/15) propisano je kako odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 106. stavka 1. ZPP-a obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Pravomoćna izreka gore navedene presude donesene u kolektivnom sporu odnosi se na sve potrošačke ugovore o kreditu, ne određujući njihovu namjenu.

Tužitelj je ugovor o kreditu sklopio u svojstvu potrošača što samom ugovoru daje obilježje potrošačkog ugovora u skladu s odredbom čl. 5. Zakona o zaštiti potrošača kojom je potrošač definiran kao svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. Nadalje, tužitelj nije imao mogućnosti pregovarati o odredbama ugovora koje su predmet ovoga postupka, a koje su čekale tužitelja na unaprijed sastavljenom obrascu pod uvjetima koje je unaprijed formirala banka. Prije i u vrijeme zaključenja ugovora u kreditu, tuženik kao trgovac tužitelja kao potrošača NIJE informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora propustio ga informirati o slijedećim važnim činjenicama - o općem riziku vezanom uz valutnu klauzulu, - o činjenici da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz euro (jer se tečajna politika Hrvatske narodne banke temelji na održavanju stabilnog nominalnog tečaja kune prema euru, dok tečaj svih ostalih valuta u odnosu na kune nije pod kontrolom HNB-a, što proizlazi iz potvrde HNB-a od 7. lipnja 2013.), - o tome da je rast tečaja švicarskog franka u kontekstu skorog uvođenja EURO zone gotovo potpuno izvjestan te - o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana što u cijelosti ugovorne odredbe vezane uz ugovaranje otplate glavnice vezane uz valutnu klauzulu čini ništetnima. S tim u vezi tuženik je bio dužan, nudeći svoj proizvod tužitelju, istog informirati o smislu i sadržaju odredaba Ugovora o kreditu, između ostalog i valutnoj klauzuli i skrenuti mu pažnju na parametre o kojima ovisi kretanje tečaja švicarskog franka u budućem razdoblju otplate kredita, pojedinačno o tome pregovarati i na taj način mu omogućiti da pristane na takve odredbe (koje definiraju parametre o kojima ovisi kretanje tečaja švicarskog franka), odnosno omogućiti mu da takvim odredbama prigovori, a što tuženik nije učinio. Iz navedenih odluka proizlaze utvrđenja prema kojima odredbe u kojima se glavnica veže za CHF već samim ugovaranjem proizvode neravnotežu između stranaka na teret potrošača, a s obzirom na to da tuženik kao banka prihvaća samo opći rizik valutne klauzule, dok potrošač prihvaća i taj rizik kao i dodatni rizik specifičan za CHF kao valutu utočišta, a ugovorima potrošačima nije dana mogućnost koja bi kompenzirala takve rizike. Naime, sam je smisao i razlog ugovaranja valutne klauzule da onaj tko daje kredit (ovdje tuženik) zaštiti od obezvrjeđivanja do kojeg može doći, npr. uslijed porasta inflacije, porasta cijena roba i usluga i sl., tako da prilikom povrata novčanih jedinica dobije istu vrijednost koju je on dao, odnosno vrijednost koja u trenutku ispunjenja ugovora odgovara onoj kupovnoj moći koja je u trenutku sklapanja ugovora imala ugovorena svota. Dakle, ugovaranjem valutne klauzule koja je vezana uz tečaj stabilne valute ugovorne strane štiti se vjerovnik od devalvacije, a dužnik od revalvacije. Toga u konkretnom slučaju nema, jer je promjenom visine valute jednostavno profitirao tuženik (dakle nema riječi o prethodno spomenutom pitanju zaštite), a na štetu tužitelja kao korisnika kredita, jer je realiziranjem te klauzule tuženik došao do izvora jednostavne, a istovremeno nepravilne zarade - ekstra profita banke, financijskim iscrpljivanjem tužitelja kroz enormno povećanje rate otplate kredita iskazane u kunama. Dakle ugovorena je valutna klauzula kojom bi se banka trebala štiti od deprecijacije kune u zakonskom smislu u konkretnom slučaju u potpunosti promašila svrhu, a primjenom iste obogatio se tuženik na račun tužitelja, ciljano promašeno koristeći ugovornu odrednicu. Sve ovo uz činjenicu da tuženik uopće nije upozorio tužitelja da HNB ne štiti tečaj kune prema CHF, a navedena je valuta prezentirana tužitelju kod zaključenja kao stabilna (jer je logično da u suprotnom ne bi niži zaključio predmetni ugovor). Takvo postupanje je u suprotnosti sa odredbama čl. 81., 92. i 90. Zakona o zaštiti potrošača. Poziva se na čl. 96. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača. Zaključak je i Trgovačkog suda u Zagrebu, što je pravomoćno potvrđeno

presudom Visokog trgovačkog suda RH broj: PŽ-6632/2017 od 14.06.2018.g. da je rast tečaja CHF bankama bio predvidiv, no unatoč tome banka nije klijentima, pa niti tužiteljici ukazala na rizik nepovoljnih kretanja tečaja, već je štoviše savjetovala uzimanje takvog kredita. Dakle radi se, a kako navodi i Trgovački sud u Zagrebu o događaju koji je uzrokovao znatnu stranačku neravnotežu uslijed čega je tužitelj kao potrošač bila u situaciji da ugovor ni približno ne odgovara njenim očekivanjima i uzrokovao joj je štetu. Uslijed porasta tečaja CHF-a, nastupile su za tužiteljicu okolnosti u kojima joj je kredit postao neočekivani teret uslijed plaćanja iznosa na koje nije računala ili mogla računati niti bi pod tim uvjetima ikada ušla u ovakav ugovorni odnos. Poziva se na čl. 29., čl. 322., čl. 1115. ZOO-a. U odnosu na institut zastare mjerodavna pravna norma je ona iz članka 241. ZOO, prema kojoj se zastara prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine, a vezano uz odredbe čl. 502.a – 502.h ZPP, kojima je reguliran procesno pravni institut podnošenja tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava.

2. U odgovoru na tužbu od dana 21. prosinca 2023. i tijekom postupka, tužena u cijelosti osporava osnovu i visinu tužbe i tužbenog zahtjeva, ističe prigovor zastare, navodi da nema osnove pozivanja na utvrđenja iz Kolektivnog spora, nedostatak pravnog interesa za utvrđenje ništetnosti odredaba ugovora o kreditu, navodeći da podnositelj kolektivne tužbe ne ostvaruje povrijeđeno subjektivno pravo potrošača, te je cilj kolektivne zaštite preventivan i nije mu funkcija ostvarivanje subjektivnih prava pojedinačnih potrošača. Stoga smatra da se tužitelj neosnovano poziva na pravna utvrđenja iz presude za zaštitu kolektivnih interesa i prava u posebnim parnicama za naknadu štete, kao i na odredbu čl. 502.a, 502.b. i 502.c Zakona o parničnom postupku. Upućuje na članak 83. ZZP/03, odnosno da sud treba voditi računa o tome kakva je saznanja objektivno mogao imati tužitelj pri sklapanju ugovora o kreditu uključujući i okolnosti jesu li njegova saznanja o parametrima koji utječu na formiranje tečaja morali biti poznati. Smatra da valutna klauzula sadržana u čl. 2. i 3. Ugovora o kreditu nije ništetna, jer je ugovaranje valutne klauzule dozvoljeno temeljem zakona, nije dozvoljeno podvrgavati testu poštenosti iz čl. 84. ZZP/03 i valutna klauzula ne predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu u smislu čl. 81. ZZP/03. Napominje da je tužitelju morao biti razumljiv smisao i učinci valutne klauzule sadržane u Ugovoru o kreditu, jer je Ugovor o kreditu sastavljen u obliku solemnizirane privatne isprave, a to znači kako je tužitelj od strane samog javnog bilježnika bio upoznat sa svim detaljima ovog pravnog posla i pravnim posljedicama koje iz istog proizlaze. Sukladno članku 59. stavku 2. u vezi s člankom 57. Zakona o javnom bilježništvu, prilikom solemnizacije pravnog posla javni bilježnik mora strankama objasniti smisao i posljedice posla i uvjeriti se o njihovoj pravnoj i ozbiljnoj volji. U postupku solemnizacije javni bilježnik čita sam ugovor na glas u prisutnosti ugovaratelja i mora upozoriti ugovaratelja ako ugovor sadrži nejasne ili dvosmislene odredbe. Tvrdi da je zaposlenik tuženika prilikom sklapanja Ugovora o kreditu detaljno upoznao tužitelja s ovim kreditnim proizvodom, istom objasnio što zapravo znači valutna klauzula odnosno koji je njezin cilj i svrha, kao i ekonomske posljedice eventualnog porasta vrijednosti CHF na njegove kreditne obveze odnosno rizike koji mogu proizaći iz činjenice ugovaranja kredita u CHF. Napominje kako je prosječnom hrvatskom potrošaču (a time zasigurno i tužitelju) vrlo teško predbaciti da ne razumije mehanizam funkcioniranja valutne klauzule. Ne samo da je tuženik putem svog kreditnog referenta unaprijed odnosno prije sklapanja Ugovora o kreditu detaljno upoznao tužitelja s potencijalnim rizicima promjene tečaja već je u odnosu na potencijalne korisnike kredita općenito provodio i sustavno informiranje i educiranje istih o rizicima valutne klauzule vezane uz CHF. Naglašava kako odredbe Ugovora o kreditu koje sadrže valutnu klauzulu nisu nepoštene. Pojam nepoštene ugovorne odredbe propisan je u članku 81. ZZP/03, iz čijeg sadržaja

proizlazi kako se moraju kumulativno ispuniti sljedeći uvjeti da bi se neka ugovorna odredba mogla smatrati nepoštenom: (i) mora biti riječ o odredbi o kojoj se nije pojedinačno raspravljalo; (ii) mora biti riječ o odredbi koja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača; (iii) da je postupanje trgovca bilo suprotno načelu savjesnosti i poštenja, a u ovom konkretnom slučaju nije ispunjen niti jedan od naprijed navedenih uvjeta. Tužitelj je imao pravo izbora između više kreditnih proizvoda tuženika. Tužitelj nije nužno morao uzeti kredit vezan uz valutu CHF obzirom da je imao mogućnost uzeti kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u drugim valutama (EUR, USD) ili pak kredit u valuti HRK bez ikakve valutne klauzule. Ugovaranjem valutne klauzule u Ugovoru o kreditu tuženik nije postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja. Prema tome nije ispunjena niti ova treća pretpostavka za utvrđenje nepoštenosti ugovornih odredaba. Svi iznosi za koje tužitelj tvrdi da su „preplaćeni“ temeljem ugovornih odredaba Ugovora o kreditu koje sadrže valutnu klauzulu nastali su kao posljedica oscilacija u kretanju tečaja HRK u odnosu na CHF odnosno kao posljedica okolnosti na koje sam tuženik nema nikakvog utjecaja i koje nije mogao nikako predvidjeti. Među strankama ne bi trebalo biti sporno da tuženik prije i u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu nije mogao predvidjeti kretanja tečaja HRK prema CHF. To naprosto nije moguće. Nitko, pa tako niti tuženik, nije mogao niti može predvidjeti buduće intervalutarne promjene, neovisno o tome o kojoj je valuti riječ. U slučaju provođenja financijskog vještačenja predloženog po tužitelju (kojem se tuženik protivi), predlaže da vještak prikaže i tzv. „negativne razlike“ (razdoblja u kojima je tečaj CHF bio niži od onog koji je vrijedio na dan isplate kredita) u odnosu na koje tuženik ističe prigovor radi prijeboja koji će iznos specificirati nakon provedenog vještačenja, te predlaže da se vještačenje provede na način da se primjeni kamatna stopa koja je vrijedila na kunske kredite.

3. Tužitelj podneskom od 15. siječnja 2024. osporava navode i prigovore tuženice iz odgovora na tužbu za koje smatra da su u suprotnosti s odredbama Zakona o obveznim odnosima (dalje: ZOO), Zakona o zaštiti potrošača (dalje: ZPP), Zakona o potrošačkom kreditiranju (dalje: ZPK-a), sadržaju i cilju Direktive 93/13/EEZ te stavu Vrhovnog suda RH, kao i odlukama Europskog suda za ljudska prava koje su sudovi država članica dužni uzimati u obzir i koje predstavljaju indirektan izvor prava, te ističe odlučnu činjenicu kako je predmetni kredit NIJE KONVERTIRAN i nije nastupila zastara potraživanja. Tužitelj je u svojstvu potrošača zaključio predmetni ugovor o kreditu dakle u privatne svrhe te je u ovom postupku aktivno legitimiran jer je imao svojstvo potrošača. Nadalje, sve da je i bilo uplata od strane trećih osoba, prigovor promašene aktivne legitimacije nije osnovan jer je tuženik sve uplate na ime ovog kredita proknjižio i prihvatio te ih je povezao s tužiteljicom, pa čak da ih je i platila treća osoba, smatra se da su uplaćene u ime i za račun tužitelja, koji stav je zauzet i u sudskoj praksi. U odnosu na deklaratorni zahtjev tužitelja isti je u cijelosti osnovan budući su kao ništetne utvrđene ugovorne odredbe kojima je vezana glavnica iz ugovora o kreditu za valutu EUR stoga je u skladu s tim tužitelj i postavio deklaratorni tužbeni zahtjev, a sve u skladu s presudom Visokog trgovačkog suda RH, poslovni broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. godine. Na pripremnom ročištu od 10. lipnja 2025. ističe prigovor zastare na potraživanje istaknuto u prigovoru radi prebijanja.

4. Radi utvrđenja spornih činjenica sud je u dokaznom postupku saslušao tužitelja, te pročitao i izvršio uvid u povijesni izvadak iz Sudskog registra (list 10.-186.), Otplatni plan (list 187.-189., 199.-200. i 209.-210.), Ugovor o namjenskom kreditu bez depozita broj 5140230452-20010420661/2007. (list 190.-198.), Promet po kreditu (list 201.-202.), Obavijest o promjenama kamatnih stopa po kreditu (list 203.), Izvod po kreditu (list 204.-205., 207.), Obavijest o primjeni kamatne stope (list 206.), Obavijest o stanju kredita u otplati (list 208.), Izračun razlike tečaja uslijed CHF valutne klauzule

(list 211.214.), članak Random walk model kretanja tečaja (list 249.), Povijesno kretanje forecasta EUR/CHF (list 250.-251.), Mišljenje Vlade Republike Hrvatske (list 252.-254.), članak Tendencije švicarskog franka u nepovoljnom globalnom okruženju (list 255.), ovjerenu Izjavu Ive Krhlanko Cvetko od 24.08.2020. (list 256.-260.), stručni članak mr.sc. Andrije Erakovića „Učinak konverzije kredita denominiranih u CHF i onih u kunama s valutnom klauzulom u CHF kroz sudsku praksu (prilog uz odgovor na tužbu u e-predmetu pod 6-5), stručni članak Jasmina Helebića i Dijane Husaković „Inflacija u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini: usporedba stanja, uzroci nastanka i izgledi za rješenja“ (prilog uz odgovor na tužbu u e-predmetu pod 6-8), članci u Večernjem listu, Slobodnoj Dalmaciji, Novom listu (prilog uz odgovor na tužbu u e-predmetu pod 6-13 do 15, 17 i 20), Godišnje izvješće HNB iz 1992 (prilog uz odgovor na tužbu u e-predmetu pod 6-16), mišljenje nezavisnog odvjetnika Nielsa Wahla (prilog uz odgovor na tužbu u e-predmetu pod 6-19), Opće uvjete od 15.05.1997. (prilog uz odgovor na tužbu u e-predmetu pod 6-22), Opće uvjete SBO (prilog uz odgovor na tužbu u e-predmetu pod 6-23), članak Stambeni krediti uz valutnu klauzulu EUR ili CHF i kretanje tečaja (prilog uz odgovor na tužbu u e-predmetu pod 6-24 i 6-26), proveo financijsko – knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku Bernardu Hunjadi, dipl. oec., pročitao nalaz i mišljenje vještaka od 0.02.2026. (list 297.-304. spisa).

4.1. Sud nije proveo dokaz saslušanjem u svojstvu svjedoka javnog bilježnika i zaposlenika tuženice, jer se tuženica u podnesku od 28. svibnja 2025. izjasnila da odustaje od prijedloga za saslušanjem zaposlenika tuženice čiju ovjerenu Izjavu prilaže spisu (Ive Krhlanko Cvetko), dok je na ročištu od dana 11. lipnja 2026. izjavila da odustaje od saslušanja javnog bilježnika u svojstvu svjedoka.

5. Izvedeni dokazi ocijenjeni su sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/1991., 91/1992., 112/1999., 129/2000., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 96/2008., 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 89/2014., 70/2019., 80/2022., 114/2022., 155/2023.).

6. Tužbeni zahtjev je osnovan.

7. Predmet spora je zahtjev tužitelja na utvrđenje ništetnosti odredbe Ugovora o namjenskom kreditu bez depozita broj 5140230452-20010420661/2007. potvrđen dana 20.03.2007. po javnom bilježniku Tatjani Kovačev iz Osijeka pod brojem OV-4340/07, kojeg su sklopili tužitelj kao korisnik kredita i pravna prednica tuženice kao Banka i to u čl. 2., čl. 3. st. 2., 3. i 4. u kojima se otplata kredita veže uz valutnu klauzulu CHF, kao i zahtjev za povrat preplaćenih iznosa toga kredita po osnovi stečenog bez osnove temeljem ništetne odredbe o valutnoj klauzuli, te prigovor radi prijeboga.

8. Među strankama nije sporno:

- pasivna legitimacija;

- da su tužitelj kao Korisnik kredita i pravna prednica tuženice (Slavonska banka d.d. Osijek) kao Banka dana 19.03.2007. zaključili Ugovor o namjenskom kreditu bez depozita broj 5140230452-20010420661/2007.;

- da je Ugovor o kreditu ovjeren od strane javnog bilježnika Tatjane Kovačev iz Osijeka dana 20.03.2007. pod brojem OV-4340/07;

- da je tužitelj iskoristio kredit za kupovinu osobnog vozila i plaćanje premije osiguranja,

- da je pravna prednica tuženice odobrila namjenski kredit u iznosu od 19.300,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan korištenja kredita,

- da je rok otplate kredita 7 godina,

- da se ugovorne odredbe čl. 2. i čl. 3. st. 2.-4. odnose na valutnu klauzulu;

- da prvi anuitet dospijeva do 1.05.2007.

- da je kredit otplaćen u cijelosti.

9. Među strankama je sporno:

- ima li tužitelj pravo na povrat preplaćenih iznosa kredita po Ugovoru o kreditu od 19. ožujka 2007. po osnovi stečenog bez osnove temeljem ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli;

- status potrošača;

- pravni interes;

- visina tužbenog zahtjeva;

- je li nastupila zastara potraživanja,

- je li osnovan prigovor radi prijeboja, odnosno postoji li potraživanje tužene prema tužitelju u iznosu od 64,02 eura;

10. Iz Ugovora o namjenskom kreditu bez depozita broj 5140230452-20010420661/2007 (list 190.-198. spisa) proizlazi da je tužitelj Ugovor dana 19.03.2007. zaključio kao korisnik kredita, sa pravnom prednicom tužene Slavonskom bankom d.d. Osijek, kao Bankom, te da je ujedno bio Fiducijarni dužnik, da glasi na iznos od 19.300,0 CHF u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB na dan korištenja kredita, da je rok otplate 7 godina, da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuiteta, a podmiruje u kunama obračunatim po srednjem tečaju HNB na dan dospijeća, odnosno na dan plaćanja ukoliko se plaćanje vrši prije roka dospijeća, da prvi anuitet dospijeva do 1.05.2007., da se ugovorne odredbe čl. 2. i čl. 3. odnose na valutnu klauzulu. Nigdje u Ugovoru nisu navedeni parametri koji utječu na promjenu valutne klauzule.

10.1. Ostalu dokumentaciju vezao za predmetni Ugovor o kreditu sud nije posebno obrazlagao, jer je ista uzeta u obzir prilikom financijsko-knjigovodstvenog vještačenja.

10.2. Ovjerenu Izjavu Ive Krhlanko Cvetko iz Zagreba (list 256.-260. spisa) sud je ocijenio kao nevjerodostojnu, paušalnu i usmjerenu isključivo ka pogodovanju tuženoj, jer navedena nije bila osoba koja je neposredno sudjelovala u sklapanju predmetnog Ugovora o kreditu, pa nema potrebna saznanja o pregovorima s tužiteljem vezi sa spornim ugovornim odredbama.

10.3. Ostalu materijalnu dokumentaciju priloženu od strane tuženice i to razne članke, te Mišljenje Vlade Republike Hrvatske, Godišnje izvješće HNB iz 1992., mišljenje nezavisnog odvjetnika Nielsa Wahla, Opće uvjete od 15.05.1997. i Opće uvjete SBO, koji su priloženi uz odgovor na tužbu u e-predmetu, sud nije posebno obrazlagao, jer se istom ne bi utvrdile odlučne činjenice u ovom sporu.

11. Izrekom pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od dana 4. srpnja 2013. u sporu po kolektivnoj tužbi Udruge potrošača koja je u odnosu na ugovorenu valuti CHF (potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. i presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev 2221/18 od 3. rujna 2019.) utvrđeno da je ovdje tužena u razdoblju od 01. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tužena kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/03.) u razdoblju od 01. lipnja 2004. do 06. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09. i 133/09.) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

11.1. Ovdje treba napomenuti to da s obzirom na nespornu činjenicu da je Slavonska banka d.d. Osijek pripojena tuženici (koja je tada imala naziv Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.), presude donesene u kolektivnom sporu protiv Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. (sada Addiko Bank d.d.) odnose se i na ugovore koje je prije pripajanja sklopila Slavonska banka d.d. Pritom nije pravno odlučno što nekadašnja Slavonska banka d.d. nije bila stranka u tome kolektivnom sporu, jer je tuženik pripajanjem Slavonske banke d.d. kao univerzalni pravni slijednik preuzeo sva prava i obveze te banke kao pripojenog društva.

12. Prije svega treba napomenuti da tužitelj svoj individualni zahtjev temelji na Zakonu o zaštiti potrošača, odredbi članka 502.c Zakona o parničnom postupku i presudi donesenoj u kolektivnom sporu za zaštitu potrošača, pa je stoga teret dokazivanja suprotnog na tuženici, kao i da je s tužiteljem pojedinačno pregovarala o spornim ugovornim odredbama u smislu odredbe čl. 81. st. 4. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/2003. koji je na snazi do 6.08.2007.) koji se primjenjuje u konkretnom slučaju, te da isti nema svojstvo potrošača, a niti da predmetni Ugovor nema svojstvo potrošačkog ugovora, u smislu odredbe čl. 7. st. 1. i čl. 219. st. 1. Zakona o parničnom postupku.

13. Iz iskaza tužitelja, te iz samog Ugovora o kreditu za kupnju motornog vozila, proizlazi da je kredit odobren namjenski, ugovor je zaključio tužitelj kao fizička osoba radi kupovine motornog vozila, nije bio vlasnik tvrtke niti obrta, već je vozilo kupio za svoje osobne potrebe.

13.1. Iz navedenog proizlazi da tužitelj ima svojstvo potrošača u konkretnom ugovornom odnosu u smislu čl. 3. točka 1. Zakona o zaštiti potrošača, jer je s prednicom tuženice kao trgovcem sklopio predmetni Ugovor o kreditu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju, niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, a niti je u to vrijeme bio vlasnik obrta ili tvrtke. S druge strane, kako je tuženica banka i davanje kredita je proizvod bankarske djelatnosti kojom se bavila, to je predmetni Ugovor potrošački i tužitelj u konkretnom slučaju nesporno u tom ugovornom odnosu ima status prosječnog potrošača u smislu odredbe čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača.

13.2. Naime, radi se o predmetnom Ugovoru kao potrošačkom ugovoru, prema kojem se utvrđenju odnosi između parničnih stranaka prosuđuju prema Zakonu o zaštiti potrošača, kao glavnom pravnom izvoru zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi, budući da je Direktiva Vijeća 93/13 EEZ od 05. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, prenesena u naš pravni sustav ne samo kroz odredbe Zakona o zaštiti potrošača, već djelomično i kroz odredbe Zakona o obveznim odnosima u čl. 295. i čl. 296. Zakona o obveznim odnosima. Dakle, odredbom čl. 3. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora, bilo je propisano da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Treba i navesti da su nacionalni sudovi država članica Europske unije, dužni tumačiti nacionalno zakonodavstvo u skladu sa pravom Europske unije, pa time i sudskom praksom Suda Europske unije koja je obvezujuća za sve nacionalne sudove država članica a koja pod pojam "potrošač" definira kao svaku fizičku osobu koja u ugovorima je obuhvaćena Direktivom 93/13 EEZ, nastupa za potrebe izvan okvira svojeg obrta, poduzeća i profesije. Posebno se i naglašava da je svojstvo potrošača dužan dokazati tužitelj, a ukoliko tuženik tvrdi suprotno, isto je dužan dokazati.

14. Nadalje, unatoč tome što je ugovaranje valutne klauzule dopušteno jer tako proizlazi iz članka 22. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/2005.), odredba u Ugovoru o kreditu prema kojoj se visina anuiteta veže uz tečaj valute švicarski franak u vrijeme plaćanja anuiteta tako da korisnik kredita u cijelosti snosi rizik promjene tečaja, ne bi se mogla izuzeti od primjene Direktive 93/13 i ne može se isključiti ispitivanje njezine nepoštenosti, jer valutna klauzula sadržana u odredbi članka 22. st. 1. Zakona o obveznim odnosima, nije i ne bi smjela biti izvor neravnoteže između prava i obveza stranaka bilo kojih ugovora pa tako niti ugovora o kreditu kao potrošačkih ugovora, kako je to smatrao i Ustavni sud Republike Hrvatske u rješenju broj U-I/392/2011. od 13. prosinca 2016. Osim toga nepoštenost navedenih ugovornih odredbi utvrđena je već u kolektivnom sporu.

15. Također treba napomenuti da pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., kojom je utvrđena ništetnost i nepoštenost ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli, obvezuje stranke u ovom postupku. Naime, u smislu odredbe članka 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 41/14., 110/15., 14/19.) koji je bio na snazi u vrijeme kada je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. postala pravomoćna - odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ovoga Zakona, obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

16. Stoga tužitelj ima pravni interes i osnovano se poziva na primjenu Presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13, odredbu čl. 502.c Zakona o parničnom postupku i čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača. Naime, odredbom čl. 502.c Zakona o parničnom postupku, propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozivati na pravna utvrđenja iz kolektivnog spora, ali navedenu odredbu je potrebno tumačiti teleološki, a ne strogo gramatički. Uzimajući u obzir svrhu unošenja u Zakon o parničnom postupku, čitave glave 32. (Tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) te vodeći računa o tome da su "stjecanje bez osnove" i "naknada štete" kategorije materijalnog prava (obje predstavljaju izvanugovorne obveze i pravne osnove za isplatu), kao i činjenicu da je u glavi 32., zakonskom izmjenom izmijenjena samo odredba čl. 502.c Zakona o parničnom postupku, dodavanjem iza riječi "naknada štete" riječi "ili isplata", ovaj sud smatra da bi strogo formalističko tumačenje navedene odredbe bilo neprihvatljivo (ni u odlukama Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev 3142/18, a ni odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III-2233/19, koje se također tiču primjene ove zakonske odredbe, nisu zauzeti stavovi koji bi dovodili u pitanje ovakav stav).

16.1. U smislu odredbe članka 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 41/14., 110/15., 14/19.) koji je bio na snazi u vrijeme kada je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 04. srpnja 2013. postala pravomoćna - odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ovoga Zakona, obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

16.2. Identično je bilo propisano i ranijim Zakonom o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09.), koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja kolektivne tužbe – tj. člankom 138a. kojim je propisano da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 131. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

16.3. Subjektivne granice pravomoćnosti (intervencijski efekt) navedenih presuda donesenih u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača odnose se na sve fizičke i pravne osobe čije interese štiti udruga za zaštitu potrošača koja je podnijela tužbu (o čemu dijelom govore i utvrđenja u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Rev 3142/2018 od 19. ožujka 2019.).

16.4. Imajući u vidu smisao sudske zaštite kolektivnih interesa potrošača, sud smatra da pravna utvrđenja iz presude povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, valja primijeniti u svim parnicama koje potrošači individualno pokreću protiv trgovaca radi ostvarenja svojih prava koja su im povrijeđena na način kako je to utvrđeno u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava, dakle ne samo u postupcima radi naknade štete, već i u svim parnicama u kojima se zahtjev za isplatu temelji upravo na utvrđenju ništetnosti pojedine ugovorne odredbe, koju je ništetnost sud već utvrdio u postupku radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača. U suprotnom bi tumačenju takva deklaratorna presuda sama po sebi ostala bez konkretne svrhe tj. mogućnosti da na temelju iste individualni potrošač ostvari zaštitu svojih prava s obzirom da bi potrošač iste činjenice odnosno tvrdnje o ništetnosti ugovornih odredbi (tj. povredi njegovih interesa i prava) ponovno morao dokazivati u individualno pokrenutom postupku.

16.5. Na ovakav način tumačenja zakonskih odredbi upućuje i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj Revt 249/14-2 od 9. travnja 2015., kada obrazlaže aktivnu legitimaciju tužitelja u tom postupku za podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, naglašavajući da zakonske odredbe nisu same sebi svrha, već se donose u svrhu uređenja određenog pravnog područja i pravnih odnosa koji u njemu nastaju, a u primjeni donesenih propisa one se trebaju tumačiti smisleno, polazeći od volje zakonodavca, ali uvijek imajući na umu svrhu kojoj su one namijenjene, kao i učinak koji se njihovom primjenom postiže. Na isti način ovdje citirane zakonske odredbe, tumači i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u svojoj presudi broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., navodeći da se pojedini potrošači, u slučaju postojanja osuđujuće odluke, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu pozvati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava.

16.6. Obzirom na nespornu činjenicu da je predmetnim Ugovorom o kreditu između prednika stranaka, koji je sklopljen u razdoblju na koje se odnosi presuda Trgovačkog suda u Zagrebu iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava, i to odredbom kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te je takvu ugovornu odredbu citiranom pravomoćnom presudom Trgovački sud u Zagrebu utvrdio nepoštenom, te stoga ništetnom, sud smatra kako je sukladno citiranim odredbama čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09.), odnosno čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 41/14., 110/15., 14/19.), te čl. 502.c Zakona o parničnom postupku, tim pravnim utvrđenjima vezan u ovom postupku.

16.7. Dakle, citirane odredbe Zakona o parničnom postupku, propisuju direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen u tužbi iz čl. 502.a st. 1. Zakona o parničnom postupku, pa su i utvrđenja iz parnice po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa potrošača primjenjiva i na Ugovor o kreditu zaključen između tužitelja i tuženice.

17. Prema stajalištu Ustavnog suda Republike Hrvatske iz odluke broj U-III/4372/2021 od 30. lipnja 2022., u postupcima koje potrošač pokrene individualnom tužbom protiv banke, tužena ima pravo dokazivati da odredbe kojima je ugovorena valuta u CHF nisu nepoštene, jer su stranke o njima pojedinačno pregovarale.

17.1. Drugim riječima, u konkretnom slučaju, na tuženici je teret dokazivanja da je tužitelj s prednicom tužene pojedinačno pregovarao o spornim ugovornim odredbama, a što ista nije niti pokušala u smislu odredbe čl. 7. st. 1. i čl. 219. st. 1. Zakona o parničnom postupku, te čl. 81. st. 4. Zakona o zaštiti potrošača.

17.2. Pored navedenog, ako bi se radilo o nekim posebnim okolnostima koje bi isključivale vezanost za pravomoćnu odluku u kolektivnom sporu, onda je teret dokazivanja takve činjenice na banci kao kreditoru. Međutim, tuženica u ovom postupku nije iznosila pa ni dokazala nikakve posebne okolnost.

18. Dakle tužena, na kojoj leži teret dokaza o obaviještenosti tužitelja, odnosno da je prilikom pregovaranja prednica tužene s tužiteljem o sklapanju Ugovora o kreditu, istog informirala o rizicima tečaja švicarskog franka, tu okolnost nije ničim dokazala. Saslušani tužitelj pak iskazuje da je predmetni Ugovor o kreditu zaključio 19. ožujka 2007. sa Slavonskom bankom d.d. u poslovnici u Osijeku radi kupovine vozila. Kod tužene su ga uputili iz Auto kuće "Bugatti" u kojoj je odabrao vozilo, te su mu prilikom interesiranja o kreditnim uvjetima jedino rekli da ne može podići kredit u valuti kuna ili euro, već samo u CHF valuti, ali ga pri tome nisu upozorili na rizike koji proizlaze iz takvih kredita, niti da može doći do promjene tečaja CHF u odnosu na kunu, a nisu niti pojasnili koji parametri utječu na promjenu tečaja, niti da HNB ne štiti tečaj kune u odnosu na CHF, kao što to čini u odnosu na euro. Kako mu je rata drastično porasla, da je bio upozoren na rizik, ne bi sklapao predmetni ugovor. Nije mogao pregovarati o ugovornim odredbama jer mu je ugovor dan na potpis onako kako ga je unaprijed sačinila banka. Da nije pristao na neku ugovornu odredbu, smatra da kredit ne bi niti mogao realizirati. Ugovor je pročitao prije potpisivanja, međutim, mogao je shvatiti ugovorne odredbe samo površno, kao laik, koje mu ugovorne odredbe nitko u Banci nije posebno tumačio. On je otplaćivao rate kredita. Niti u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, a niti sada, ne zna što znači pojam valutni tečaj. Nije ga nitko upozorio da je velika vjerojatnost da će visina mjesečnog anuiteta biti različita zbog promjene tečaja i kamatne stope. Nije u vrijeme sklapanja ugovora znao razliku između fiksne i promjenjive kamatne stope.

18.1. Naime, valutna klauzula je zaštitna klauzula kojoj je svrha osigurati jednaku vrijednost ispunjenja činidbe i protučinidbe u slučaju inflacije, međutim ona nije određeni iznos novčanih sredstava koje je banka isplatila potrošaču, jer kao zaštitna klauzula koja se veže na novčani iznos koji je isplaćen, neodvojivo je povezana i direktno utječe na visinu mjesečnih anuiteta u kojima se kredit vraća, a kao takva sastavni je dio novčanog iznosa čija visina varira ovisno o tečaju CHF, čime se vrijednost potrošačeve ugovorne obveze izračunava temeljem ugovornog tečaja CHF naspram kune na dan plaćanja svakog pojedinačnog mjesečnog anuiteta, pa visina glavnog predmeta ugovora – novčanog iznosa koji je kreditor isplatio potrošaču, izravno ovisi o promjeni tečaja.

18.2. Prema tome, kako prilikom sklapanja ugovora potrošaču moraju biti priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaj na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti osobito ukupnu cijenu svog zajma, prednica tužena je trebala informirati tužitelja o tome da snosi rizik od pada valute u kojoj ostvaruje dohodak, a što može ugroziti mogućnost vraćanja zajma, s time da se pritom traži od pružatelja usluge da utvrdi moguće promjene tečaja i s tim povezane rizike zajma u stranoj valuti.

18.3. Pritom nije dovoljno da su odredbe samo gramatički razumljive i nego i to da ekonomske posljedice te odredbe moraju biti jasne prosječnom potrošaču. Kad pročitao tekst ugovora, nije dovoljno da potrošač samo razumije da, primjerice, tečaj valute može varirati gore ili dolje, nego da stvarni učinci moraju biti jasni prosječnom potrošaču. Dakle, potrošač mora biti svjestan mogućnosti dizanja ili padanja vrijednosti strane valute, a taj rizik promjene tečaja mora biti jasan i potrošač mora biti jasno upoznat s time da snosi financijski teret tog rizika i to bez ograničenja. Stoga banka, kao pružatelj usluge, mora iznijeti moguće promjene deviznog tečaja i rizike svojstvene uzimanju zajma u stranoj valuti, pa potrošač mora imati stvarnu mogućnost upoznati se sa svim odredbama ugovora, jer pravodobna informacija pružena prije sklapanja ugovora o ugovornim odredbama i posljedicama navedenog sklapanja za potrošača je od temeljne važnosti kako bi donio odluku o tome hoće li se ugovorno

vezati uz pružatelja usluge ili prodavatelja robe pristupajući po odredbama koje je ovaj prethodno sastavio.

18.4. Pravna prednica tuženice prije i u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu u odnosu na ugovaranje valutne klauzule u CHF, nije informirala tužitelja o svim bitnim parametrima važnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, pa je njeno takvo postupanje imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača.

18.5. Imajući u vidu da iz iskaza tužitelja proizlazi da prednica tuženice prilikom zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu, nije upozorila Korisnika kredita – tužitelja na odredbe o rizičnosti valute CHF, niti je isti imao mogućnost stvarno utjecati na pojedine odredbe Ugovora o kreditu, jer ga je ugovor o kreditu u Banci čekao već unaprijed pripremljen, odnosno da mu je ponuđen kao jedini mogući kredit u CHF valuti, a da je upravo na tuženici bio teret dokaza da je u predugovornoj fazi sklapanja konkretnog ugovora dala odgovarajuće obavijesti potrošaču o rizicima fluktuacije tečaja švicarskog franka koji nisu bili navedeni u ugovoru o kreditu, a koji bi bili specifični u odnosu na one utvrđene u kolektivnom sporu, te da tuženica nije ničim dokazala da se pojedinačno pregovaralo o odredbama kojima je ugovorena valutna klauzula u CHF, i po ocjeni ovog suda navedene ugovorne odredbe ugovora o kreditu su ništetne.

18.6. Isto tako, činjenica da je tužitelj svojevolumno pristao na kredit s valutnom klauzulom, ne znači da pojedine odredbe Ugovora o kreditu (u konkretnom slučaju one o valutnoj klauzuli) ne mogu biti nepoštene, a posljedično tome i ništetne. Pri tome, valja reći da je pravilno određena isplata, sukladno cilju i zaštiti koja se pruža prema Direktivi 93/13 /EEZ od 05. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, te prema načelima izraženim u odlukama Suda Europske unije, a prema kojima se potrošača dovodi u položaj koji je imao pri sklapanju ugovora, kao da nije bilo nepoštenih odredbi, a s obzirom da je cilj zaštite koja se pruža uspostaviti pravičnu ravnotežu između prava i obveza stranaka te održati ugovor na snazi, tako da nepoštena odredba ima neobvezujući učinak. Tako i u predmetu C-421/14 Banco Primus, sud je protumačio odredbu čl. 6. st. 1. Direktive 93/13, na način da kada sud utvrdi nepoštenom odredbu, on ju je obavezan izuzeti iz primjene, ali nije ovlašten izmijeniti njen sadržaj, a sam ugovor mora nastaviti postojati u načelu bez ikakve izmjene, osim one koja proizlazi iz ništetnosti navedene odredbe, ako je takav kontinuitet ugovora pravno moguć prema pravilima nacionalnog prava.

18.7. Nadalje, sporni dijelovi odredaba čl. 2. i čl. 3. Ugovora o kreditu, među strankama zaključenog ugovora nisu lako razumljivi, jer ne sadrže bilo kakav kriterij, bilo kakav parametar, niti bilo kakav precizan način utvrđivanja promjene tečaja CHF o kojem bi također tužitelj kao potrošač bio informiran u vrijeme i prilikom sklapanja ugovora.

18.8. Da bi sporne odredbe Ugovora o kreditu bile lako razumljive, iste su trebale sadržavati jasno naznačene i objašnjene razloge te kriterije za promjenu valutne klauzule vezane za CHF, tako da je tužitelj kao potrošač na temelju tih jasnih i razumljivih kriterija u vrijeme sklapanja ugovora, mogao jasno predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze, a cijeneći sadržaj sporne odredbe čl. 2. i čl. 3. Ugovora o kreditu od 19. ožujka 2007. isto konkretno nije slučaj, jer tužitelj na temelju sadržaja spornih odredbi ugovora po ocjeni ovoga suda, nije ni mogao, niti je bio u mogućnosti procijeniti potencijalno značenje ekonomskih posljedica koje za njega proizlaze ugovaranjem odredbe u čl. 2. i čl. 3. Ugovora o kreditu od 19. ožujka

2007. obzirom da u tim ugovornim odredbama nisu na transparentan način objašnjeni razlozi i mehanizmi promjene valutne klauzule, niti su dani točni, jasni i razumljivi kriteriji vezano uz koje se veže promjena tečaja CHF, već se sve prepušta isključivo odlukama tuženice kao banke, te druge i jače ugovorne strane u odnosu na potrošača a koje su u konkretnom slučaju kao interni akti banke i donošene nakon sklapanja ugovora od 19.03.2007. u donošenju kojih tužitelj nije sudjelovao, niti je o istima imao mogućnost pregovaranja, to je nedvojbeno da su ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli koje nisu lako razumljive, te odredbe koje suprotno načelu savjesnosti i poštenja stvaraju značajnu neravnotežu u odnosima između stranaka, zbog čega su iste nedopuštene.

18.9. Da se radi upravo o takvim ugovornim odredbama kojima se povrjeđuju prava potrošača konačno utvrđeno je i u postupku koji se je vodio po kolektivnoj tužbi u postupku pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod pol.br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013. kako je obrazloženo.

18.10. Naime, odredba o valutnoj klauzuli vezanoj za CHF, jedne su od temeljnih ugovornih odredbi, a ista je u konkretnom slučaju cijeneći sadržaj sporne odredbe čl. 2. i čl. 3., među strankama zaključenog ugovora, ovisne isključivo o odluci tuženice kao druge i jače ugovorne strane, a bez da su u sadržaju ugovora istodobno precizno određeni uvjeti i kriteriji promjenjivosti ugovorne valutne klauzule te kriteriji za koje se veže promjena, pa takve ugovorne odredbe u svakom slučaju uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja. Ovo iz razloga jer takve ugovorne odredbe vjerovniku, konkretno banci kao jačoj ugovornoj strani, daje mogućnost da jednostrano određuje obvezu dužnika koji promjenu ne može predvidjeti time da pravilnost promjene ne može niti provjeriti jer za to nema nikakvih egzaktnih kriterija, time da je tuženica upravo svojom metodologijom i svojim odlukama kao jednostranim i internim aktima, a bez u ugovoru jasno naznačenih i određenih kriterija jednostrano određivala način i uvjete promjene kamatne stope.

18.11. Pri tome, valja posebno naglasiti i kako je predmetni Ugovor o kreditu, dvostrani pravni posao, te se na njega primjenjuju temeljna načela obveznog prava, kao što su načelo ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelo dužnosti njihove suradnje, načelo jednakih vrijednosti činidbe, načelo savjesnosti i poštenja i načelo zabrane zlouporabe prava, sukladno čl. 2., čl. 3., čl. 4. i čl. 6. Zakona o obveznim odnosima.

18.12. Kao mjerilo ponašanja na strani potrošača, po ocjeni ovoga suda, treba biti ponašanje prosječnog čovjeka ili prosječnog potrošača, a kao mjerilo ponašanja na strani tuženice kao banke, mora biti ponašanje urednog i savjesnog gospodarstvenika.

19. Slijedom navedenog, u ovom postupku je utvrđeno da se o predmetnim ugovornim odredbama koje se odnose na valutnu klauzulu u čl. 2. i čl. 3. st. 2., 3. i 4., nije pojedinačno pregovaralo, te su one bila unaprijed formulirana od strane prednice tužene, zbog čega se radi o nepoštenim ugovornim odredbama u smislu odredbe čl. 81. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača, jer tužitelj nije imao utjecaj na njezin sadržaj.

19.1. Stoga je i ovaj sud utvrdio da je dio ugovorne odredbe čl. 2. i čl. 3. st. 2., 3. i 4. Ugovora o kreditu, koji se odnosi na valutnu klauzulu, sukladno odredbi 81. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača, nepošten, te ništav u smislu čl. 87. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača i čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima. Nije utvrđeno postojanje okolnosti koje bi ukazivale da je postupanje tuženice u konkretnom slučaju prilikom ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, bilo drugačije od utvrđenja u navedenim sudskim postupcima.

19.2. Pri tome, pozivom na odredbu čl. 324. Zakona o obveznim odnosima, ništetnost spornih odredbi Ugovora ne povlači ništetnost čitavog ugovora, jer on može opstati i bez takvih odredbi.

19.3. Prema odredbi čl. 326. Zakona o obveznim odnosima, ništetan ugovor ne postaje valjan kad uzrok ništetnosti naknadno nestane (stavak 1.); ali ako je uzrok ništetnosti bila zabrana manjeg značenja, a ugovor u cijelosti ispunjen, ništetnost se ne može isticati (stavak 2.), a koji posebni uvjeti u ovom slučaju nisu ispunjeni.

20. Slijedom navedenog, osnovan je zahtjev tužitelja za utvrđenjem ništetnima dio odredbe čl. 2. i čl. 3. st. 2., 3. i 4. Ugovora o kreditu u dijelu u kojem je ugovorena otplata kredita uz korištenje valutne klauzule vezane za CHF, te je odlučeno kao u izreci presude pod I i II..

21. Treba napomenuti da odredbe ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu nisu utvrđene ništetnim, jer valutna klauzula ne bi bila dopuštena, već su utvrđene ništetnim iz razloga što ugovorne stranke nisu o istoj pojedinačno pregovarale.

21.1. Također treba napomenuti i to da prema praksi Europskog suda, nije odlučno to što je potrošački ugovor prestao, jer bez obzira na to, korisnici kredita zadržavaju svojstvo potrošača, iako je ugovor prestao, zbog čega tužitelj ima pravo zahtijevati utvrđenje predmetnih odredbi ugovora ništetnim, jer ništetnost ima ex tunc učinak - od sklapanja ugovora, a što za posljedicu ima restituciju.

21.2. Također, iako je valutna klauzula dio hrvatskog pravnog poretka, normirana člancima 22. i 26. Zakona o obveznim odnosima, valja reći da odredbe ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu nisu utvrđene ništetnim jer valutna klauzula ne bi bila dopuštena, već su utvrđene ništetnim iz razloga što ugovorne stranke nisu o istoj pojedinačno pregovarale.

22. Na okolnost utvrđenja visine zahtjeva, sukladno čl. 258.-260. Zakona o parničnom postupku, provedeno je financijsko – knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku financijsko-knjigovodstvene struke Bernarde Hunjadi iz Osijeka, dipl. oec., čiji je zadatak bio utvrditi visinu preplaćenih mjesečnih anuiteta po osnovu povećanja tečajne razlike u odnosu na tečaj na dan isplate kredita u razdoblju od dana isplate kredita i svakog naknadnog povećanja tečaja za vrijeme otplate kredita, te navesti dan kada su od strane tužitelja vršene uplate, kao i iskazati i negativne (kada je valuta bila manja od početno ugovorenog tečaja) i pozitivne anuitete posebno, sve skupa zbirno i pojedinačno.

22.1. Vještak u svom nalazu i mišljenju od dana 2. veljače 2026. (list 297.-304.) navodi da razlika između obračuna rata koje je banka obračunavala sukladno važećim tečajevima na dan valute i rata obračunatih prema početno ugovorenom tečaju za CHF na dan korištenja kredita za period od 22. ožujka 2007. do 1. travnja 2014. iznosi 22.144,19 HRK (kolona 24.1), odnosno 2.939,04 eura (prema tečaju konverzije 1EUR = 7,53450 HRK). Ukoliko se uzmu u obzir razdoblja u periodu otplate kredita u kojima je tečaj bio niži od početnog tečaja, tada razlika između obračuna rata koje je banka obračunavala sukladno važećim tečajevima na dan valute i rata obračunatih prema početno ugovorenom tečaju za CHF na dan korištenja kredita za period od 22. ožujka 2007. do 1. travnja 2014. godine iznosi 21.661,83 HRK (kolona 23.3), odnosno 2.875,02 eura (prema tečaju konverzije 1EUR = 7,53450 HRK). U periodu od početka otplate kredita, zaključno s veljačom 2008., kao i u periodu od travnja 2008., zaključno sa srpnjem 2008. i na dan plaćanja 17. anuiteta koji dospijeva 1. 09. 2008. važeći srednji tečaj HNB za CHF bio je niži od tečaja važećeg na dan isplate kredita, pa je u istom periodu zbog promjene tečaja naplaćeno 482,36 HRK odnosno 64,02 eura (prema tečaju konverzije 1EUR = 7,53450 HRK) manje nego da je u primjeni bio početni tečaj.

22.2. Na nalaz i mišljenje vještaka, tužitelj nije imao primjedbi, niti je zahtijevao da se isti pozove na ročište.

22.3. Tužena podneskom od dana 26. veljače 2026. i na ročištu od dana 11. lipnja 2026. navodi da nije potrebno pozivati vještaka radi usmenog saslušanja, dok podneskom od dana 1. lipnja 2026. uređuje potraživanje istaknuto u prigovoru radi prijeboja u iznosu od 64,02 eura na ime tzv. negativnih tečajnih razlika. Nadalje ističe prigovore pravne naravi na nalaz i mišljenje vještaka navodeći da je sud pogrešno odredio zadatak vještaku, jer je vještak za izračun trebao koristiti kamatnu stopu koju je tužena koristila za kunske kredite, a ne početno ugovorenu kamatnu stopu po predmetnom Ugovoru o kreditu, pa u odnosu na navedeno predlaže dopunu vještačenja.

22.4. Sud je na ročištu za glavnu raspravu od dana 11. lipnja 2026. odbio prijedlog tužene za dopunu vještačenja kao neosnovan, budući je vještak sačinio nalaz i mišljenje sukladno zadatku koji mu je sud odredio u skladu s odredbom čl. 259. Zakona o parničnom postupku i sukladno pravnoj ocjeni suda, te jer tužitelj i prednica tužene nisu ugovorili kunski kredit, pa tuženik neosnovano zahtijeva obračun preplaćenog iznosa prema kamatnoj stopi koja je vrijedila za kunske kredite.

23. Slijedom navedenog, sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka u cijelosti, ocjenjujući ga stručnim i objektivnim, jasnim i preciznim, te je nalaz i mišljenje izradio sukladno zadatku suda i prema pravnoj ocjeni koju je dao ovaj sud.

24. Usklađujući tužbeni zahtjev sukladno nalazu i mišljenju financijsko-knjigovodstvenog vještaka u ovom postupku, tužitelj je sukladno odredbi čl. 191. st. 1. Zakona o parničnom postupku, podneskom od dana 15. ožujka 2026. povećao zahtjev za isplatu sa iznosa od 2.874,72 eura na iznos od 2.939,04 eura, na ime povrata preplaćenih iznosa otplate kredita temeljem ništetne odredbe o valutnoj klauzuli, sa zateznim kamatama tekućim od dana plaćanja svakog pojedinog anuiteta pa do isplate, koji zahtjev glasi kao pod III. izreke.

25. Kako se tužena podneskom od 27.03.2026. protivila preinaci, sud je rješenjem na ročištu od 11. lipnja 2026. dopustio preinaku tužbe sukladno čl. 190. st. 3. Zakona o parničnom postupku, smatrajući da je preinaka svrsishodna za konačno rješenje odnosa između stranaka.

25.1. Ovdje treba napomenuti to da je tužitelj već u tužbi na ime isplate zahtijevao iznos od 2.874,72 eura, a taj iznos je konačno postavljenim tužbenim zahtjevom, nakon izračuna financijsko-knjigovodstvenog vještaka, povećao na 2.939,04 eura, a imajući u vidu da se tako preinačeni tužbeni zahtjev zasniva na istom činjeničnom stanju, time nije došlo do promjene činjeničnih navoda u tužbi, već je tužba preinačena nakon provedenog vještačenja, to se tužena takvoj preinaci (neprava preinaka) u smislu odredbe čl. 191. st. 2. Zakona o parničnom postupku ne može protiviti. Ali i pored navedenog, sud je, kako je navedeno, donio rješenje kojim dopušta preinaku tužbe u ovoj pravnoj stvari.

26. Prigovor radi prebijanja za potraživanje tužene u iznosu od 64,02 eura na ime tzv. negativnih stavki, nije osnovan.

26.1. Prema mišljenju ovoga suda, ne može trgovac imati tražbinu naspram potrošača na temelju unaprijed sačinjene nepoštene odredbe ugovora, koju je bez pregovaranja i suprotno načelu dobre vjere u ugovor unio sam trgovac. Stoga tužitelj nije ništa primio po navedenoj osnovi, pa stoga ne postoji niti njegova obveza vraćanja nečeg što nije primio, a time ne postoji niti tražbina tuženice, pri čemu tuženica nema svojstvo potrošača te se na nju ne primjenjuje zaštita koja je potrošačima pružena u kolektivnom sporu. Naime, pravne posljedice ništetnosti propisane su odredbom čl. 323. Zakona o obveznim odnosima, kojom je određeno da je u slučaju ništetnosti svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a kada to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, dati odgovarajuću naknadu u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Obzirom da u spornom razdoblju tužitelj nije ništa primio od tuženice, već je upravo on tuženici vršio uplate kako je ona od njega tražila i obračunala, kao i da je u razdoblju kada je tečaj CHF bio manji od početnog došlo isključivo do prijelaza imovine tužitelja u imovinu tuženice, a ne obratno, to tuženici ne pripada pravo bilo što zahtijevati od tužitelja. Osim toga, odredbom čl. 323. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, propisano je, da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora, odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora, ako ovaj nije znao ili prema okolnostima, nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. Stavljanjem sporne odredbe u Ugovor o kreditu tuženica je ugrozila visoku razinu zajamčene zaštite koju uživaju potrošači od nepoštenih ugovornih odredbi, pa se svrsi zaštite i prirodi razloga radi kojih je predmetna ugovorna odredba utvrđena nepoštenom protive zahtjevi tuženika da se na temelju takve odredbe, koju je sam unio u Ugovor o kreditu, vraćaju bilo kakve koristi koje je potrošač pritom imao, odnosno kada se te odredbe pozitivno odražavaju na potrošača, s obzirom da potrošač u njihovu kreiranju nije sudjelovao i ne mogu mu se predbaciti. Uzimajući u obzir navedeno, tuženica, kao trgovac, koji je kriv za ugovaranje ništetne odredbe nema pravo od tužitelja kao potrošača zahtijevati bilo kakvu naknadu ni s osnove naknade štete koju je eventualno sam pretrpio zbog djelomične ništetnosti ugovora, s obzirom da takvo pravo, a sve u smislu odredbe čl. 323. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, pripada samo onoj ugovornoj strani koja nije odgovorna za sklapanje ništetnog ugovora, a to je u konkretnom slučaju tužitelj.

26.2. Slijedom navedenog, u točki IV. izreke je utvrđeno da ne postoji potraživanje tuženice od 64,02 eura, istaknuto radi prebijanja.

27. Nije osnovan prigovor zastare. Prema obvezujućem pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske sa sjednice Građanskog odjela broj Su-IV-33/2022-2 od 31. siječnja 2022., a vezano uz shvaćanje broj Su-IV-47/2020 od 30. siječnja 2020., zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora, a ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju, već u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok, sukladno tekstu oba pravna shvaćanja, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF, odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite (tako u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev 2245/17-2 od 20.03.2018., Rev 3142/2018-2 od 19.03.2019. i Rev 1404/2018-3 od 17.04.2019.).

27.1. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. pravomoćno je utvrđena ništetnom odredba ugovora o valutnoj klauzuli, pa zastarni rok za isplatu novčanog iznosa s tog osnova počinje teći 15. lipnja 2018., a nastupa dana 15. lipnja 2023. Kako je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena dana 11. lipnja 2023., ista je podnesena unutar općeg zastarnog roka od pet godina iz odredbe članka 225. Zakona o obveznim odnosima, za isplatu novčanog iznosa s osnova valutne klauzule.

28. Prigovor zastare na preinačeni dio zahtjeva, nije osnovan, jer za računanje zastare nije odlučan dan preinake tužbe, već dan podnošenja tužbe.

28.1. Naime, u slučaju zahtjeva za isplatu po osnovi stjecanja bez osnove zbog ništetne odredbe iz ugovora o kreditu sklopljenog sa CHF valutnom klauzulom kada je tužitelj podnio tužbu prije isteka zastarnog roka, ali je tijekom postupka, nakon provedenog vještačenja preinačio tužbu na način da je tužbeni zahtjev povisio zbog nalaza vještaka, za preinačeni dio tužbenog zahtjeva nije nastupila zastara, iako je do preinačenja došlo nakon isteka zastarnog roka (tako u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-1036/2023-2 od 04.12.2024., Rev 1038/2023-2 od 5.06.2024., Rev 844/2024-2 od 12.06.2024.).

29. Na temelju odredbe čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima, u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz članka 1111. Zakona o obveznim odnosima. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna.

Odredbom članka 1115. Zakona o obveznim odnosima, propisano je da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Tužena je nepoštena od dana stjecanja svakog obroka, jer to proizlazi iz isprava i izvedenih dokaza koji se nalaze u sudskom spisu, pa tužitelj osnovano potražuje zatezne kamate počev od dana plaćanja svakog pojedinog iznosa pa do isplate, koja je plaćanja vršio nakon dospijeca, u visini stope zatezne kamate sukladno čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima.

30. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci presude pod III.-IV.

31. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. Zakona o parničnom postupku, prema kojoj stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna je protivnoj stranci naknaditi troškove izazvane vođenjem postupka.

31.1. Tužitelj je podnio zahtjev za naknadu parničnog troška od 1.744,40 eura.

31.2. Zahtjev tužitelja za naknadu troška je osnovan do iznosa od 1.706,80 eura i sastoji se od zastupanja po punomoćnici odvjetnici na ime sastava tužbe od 200,00 eura (Tbr. 7.t.1.), obrazloženog podneska od 15.01.2024. i 26.02.2026. u iznosima od po 200,00 eura (Tbr. 8.t.1.), zastupanja na ročištu od dana 10.06.2025. i 11.06.2026. u iznosima od po 200,00 eura (Tbr. 9.t.1.), te na ročištu za objavu presude od dana 19.06.2026. od 100,00 eura (Tbr. 9.t.3.), obračunatog PDV-a na te iznose od 275,00 eura (Tbr. 46.) i plaćenog predujma za vještačenje od 331,80 eura, a što je u skladu s navedenim tarifnim brojevima, u vezi s Tbr. 52. i Tbr. 54. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/2023.), te čl. 151., čl. 155. i čl. 164. st. 1. – 4. Zakona o parničnom postupku, radi čega je odlučeno kao pod V. izreke.

31.3. Preostali zahtjev tužitelja za naknadu troška na ime sudske pristojbe na tužbu od 37,60 eura nije osnovan. Naime, sukladno odredba čl. 11. točka 20. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 51/23.) kojom su od plaćanja sudskih pristojbi oslobođeni potrošači kao stečajni dužnici i tužitelji u postupcima pokrenutim na temelju pravomoćne sudske presude za zaštitu kolektivnih interesa, stupila je na snagu 20.05.2023. Ovo znači da u vrijeme podnošenja predmetne tužbe (11.06.2023.) nije postojala obveza tužitelja na plaćanje sudske pristojbe na tužbu, a koju nije niti platio, pa mu taj trošak ne pripada, kako je odlučeno kao pod VI. Izreke.

U Osijeku, 19. lipnja 2026.

Sutkinja
Kamelija Matijašević

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana objave presude. Žalba se podnosi putem ovoga suda nadležnom županijskom sudu. Stranci koja nije uredno obaviještena o datumu objave presude, rok za izjavljivanje žalbe teče od dana primitka presude.

Dostaviti:

- 1.Punomoćnici tužitelja
- 2.Punomoćniku tuženice

Broj zapisa: **9-30889-51667**

Kontrolni broj: **0267d-b0e3a-0b639**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.